

ทันตกรรมแบบไร้ความเจ็บปวด (SMART Technique)

อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา

นางรัชฎาภรณ์ จุลิวรรณดิษฐ์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ กลุ่มงานทันตกรรม โรงพยาบาลจะนะ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา

หลักการและเหตุผล : สุขภาพช่องปากมีความสำคัญต่อสุขภาพของทุกคน โดยเฉพาะในเด็กปฐมวัย ปัญหาโรคฟันผุเป็นปัญหาที่สำคัญ ส่งผลต่อการเจริญเติบโตทางร่างกาย สติปัญญา และอารมณ์ของเด็ก โรคฟันผุในกลุ่มปฐมวัยของอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ยังสูงกว่าเป้าหมายของค่าเฉลี่ยฟันผุระดับประเทศ ประโยชน์ของวิธีการบูรณะฟันด้วยวิธี SMART Technique คือเทคนิคการบูรณะฟันโดยกำจัดเนื้อฟันผุออกโดยสูญเสียเนื้อฟันน้อยที่สุด ใช้เครื่องมืออุปกรณ์น้อยชิ้น ไม่ใช้เครื่องกรอฟัน ทำการบูรณะโพรงฟันด้วยวัสดุกลาสไอโอไอโนเมอร์ ซึ่งมีฟลูออไรด์เป็นส่วนประกอบเพื่อยับยั้งการลุกลามของฟันผุ และส่งเสริมการคืนกลับแร่ธาตุของเนื้อฟันใช้รักษาและป้องกันฟันผุในฟันน้ำนม ดังนั้นการบูรณะฟันด้วยวิธี SMART technique เป็นการแก้ปัญหามันในกลุ่มเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยการควบคุมฟันผุ(Caries Control) และเป็นการเพิ่มการเข้าถึงบริการสุขภาพช่องปากในกลุ่มเด็กปฐมวัย ลดการสูญเสียฟันน้ำนมก่อนวัยอันควรของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และลดการสะสมเชื้อแบคทีเรียที่ส่งผลให้ฟันกรามถาวรผุในช่วงวัยเรียนได้

วัตถุประสงค์ ; เพื่อเพิ่มการเข้าถึงบริการสุขภาพช่องปากในกลุ่มเด็กปฐมวัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชุมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเพื่อจัดทำโครงการและแผนการปฏิบัติงาน
2. ติดต่อประสานงานกับ อบต. และ โรงเรียน เพื่อออกตรวจคัดกรองเด็กในเขตรับผิดชอบ
3. ดำเนินงานตามโครงการ
4. ติดตามประเมินผลประสิทธิภาพของการอุดฟันหลังให้บริการ 6 เดือน และสรุปประเมินผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานอุดฟันแบบไร้ความเจ็บปวด (SMART Technique)

ปี พ.ศ.	จำนวนเด็ก 3-5 ปีตรวจคัดกรอง (คน)	จำนวนเด็ก คัดกรอง ต้องอุดฟัน (คน)	อุดฟันแบบ SMART Technique (คน)	ร้อยละ ของผู้รับ บริการ	ร้อยละ ของการ เข้าถึง
2560	2,075	587	455/744	21.92	77.51
2561	2,911	715	622/980	21.36	86.99

ผลการยึดติดของการอุดฟันน้ำนมด้วยวิธี SMART Technique อำเภอจะนะ

ปี	เป้าหมาย ยึดติด สมบูรณ์	ประเมิน ทั้งหมด (ซี่)	ติด สมบูรณ์ (ซี่)	หลุด บางส่วน (ซี่)	หลุด หมด (ซี่)	ยึดติด สมบูรณ์ ร้อยละ
2560	ร้อยละ 70	107	70	6	31	65.42
2561	ร้อยละ 70	131	92	13	26	70.23

จากตารางพบว่า การเข้าถึงบริการปี พ.ศ. 2561 มากกว่าปี พ.ศ. 2560 คิดเป็น ร้อยละ 9.48

สรุปผล

1. เด็ก 3-5 ปี สามารถเข้าถึงบริการสุขภาพช่องปากได้มากขึ้น
2. เด็ก 3-5 ปี ลดอัตราการสูญเสียฟันน้ำนม
3. ทำให้เด็ก 3-5 ปี มีความสุข(เกี่ยวกับอาหาร) กับการกินอาหาร ทำให้เด็กมี พัฒนาการเติบโตตามวัย
4. เด็ก 3-5 ปี มีทัศนคติที่ดีในการทำฟัน

ประเมินผลคุณภาพการยึดติดการอุดฟันเด็กปฐมวัยด้วยวิธี SMART จากสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสงขลา

จากตารางพบว่า การยึดติดสมบูรณ์ปี พ.ศ.2561 มากกว่าปี พ.ศ. 2560 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 4.81และสูงกว่าเป้าหมายของจังหวัด

วิจารณ์/ข้อเสนอแนะ

1. เลือก cavity ที่เหมาะสม (ผู้ต้นบดเคี้ยวเท่านั้น)
2. เลือกสถานที่ให้บริการอุดฟันแบบ SMART Technique ควรมีอุณหภูมิห้องเหมาะสมกับการแข็งตัวของวัสดุ ทำให้การอุดฟันแบบ SMART Technique มีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ประชุมชี้แจงผู้ปกครองก่อนให้บริการทันตกรรมแก่เด็กทุกครั้งเพื่อที่จะได้กลับไปปฏิบัติตัวหลังจากรับบริการทันตกรรม
4. ควรติดตามเด็กทุก 6 เดือน เมื่อวัสดุหลุดควรได้รับบริการอุดฟันเพิ่มเติมเพื่อรักษาตำแหน่งพื้นที่ฟันแท้